

Sygn. akt II KO 105/21

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 stycznia 2022 r.

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 11 lipca 2019 r., sygn. akt XVIII K [...],

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

J. K. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 lipca 2019 r., sygn. akt XVIII K [...], utrzymanym w mocy przez Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt II AKa [...], na karę 25 lat pozbawienia wolności za to, że w dniu 18 marca 2018 r. w P., działając z zamiarem ewentualnym, pozbawił życia M. G., tj. czyn z art. 148 § 1 k.k.

Kasacja wniesiona przez obrońcę od orzeczenia Sądu odwoławczego została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2021 r., sygn. akt II KK 7/21, jako oczywiście bezzasadna.

W dniu 8 listopada 2021 r. (data wpływu) J. K. zwrócił się do Sądu Najwyższego z osobiście sporządzonym wnioskiem o wznowienie przedmiotowego

postępowania, deklarując chęć podjęcia współpracy z organami ścigania oraz wolę ujawnienia nowych istotnych faktów i wnosząc o zastosowanie względem niego art. 60 § 3, 4 i 6 pkt 1 k.k.

Wezwany do przedstawienia w terminie 7 dni w oparciu o jakie konkretnie nowe fakty i dowody, które ujawniły się po wydaniu wyroku, domaga się wznowienia postępowania, J. K. sporządził obszernie pismo, w którym wskazał, iż nie był jedynym sprawcą zabójstwa M. G., podając personalia współsprawcy (świadek R. J.) i przedstawiając nową wersję wydarzeń z dnia 18 marca 2018 r., odmienną od prezentowanej przez niego w dotychczasowych wyjaśnieniach. Zgłosił również zamiar ujawnienia innych przestępstw, które popełnił wraz z R. J., wnosząc o nadzwyczajne złagodzenie kary.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wznowienie postępowania to nadzwyczajny środek zaskarżenia, w związku z czym istnieją ściśle określone, wymienione w art. 540 k.p.k., 540a i b k.p.k. przesłanki jego stosowania. Przesłankę taką stanowić może na przykład fakt, że w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa albo że po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące, iż skazanie było błędne. Jeżeli w sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych przepisami okoliczności, nie ma podstaw do wznowienia postępowania. Ze względu na te szczególne wymagania, wniosek o wznowienie postępowania, jeśli nie pochodzi od prokuratora, musi być sporządzony i podpisany przez adwokata lub radcę prawnego albo radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej (art. 545 § 2 k.p.k.). Sąd właściwy do rozpoznania wniosku wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braku formalnego w postaci niesporządzenia pisma procesowego przez podmiot profesjonalny, chyba że z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Wówczas odmawia się przyjęcia wniosku bez wzywania do usunięcia wyżej wspomnianego braku formalnego na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie.

J. K., w swoim pierwotnym wniosku oraz jego uzupełnieniu z dnia 20 grudnia 2021 r., nie wskazał na okoliczności, które spełniają przesłanki wznowienia postępowania, wymienione w art. 540 k.p.k. czy 540a i b k.p.k. Wprawdzie bardzo szeroko przedstawił alternatywny opis wydarzeń z dnia 18 marca 2018 r., podczas

których został pozbawiony życia M. G., ale depozycje te nie mogą stanowić nowego dowodu w sprawie, w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., ponieważ stanowią dowód z jego własnych wyjaśnień. Dla pozytywnego rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o wznowienie na podstawie tego przepisu konieczne jest wykazanie spełnienia kumulatywnie dwóch przesłanek - proponowany dowód musi mieć cechy dowodu nowego, tj. nieznanego wcześniej ani stronie – w tym oskarżonemu, ani sądowi orzekającemu w sprawie, a jego treść ma wskazywać, że wysoce prawdopodobne jest, iż po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od poprzedniego, a więc skutkujące przyjęciem, że oskarżony nie popełnił czynu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2016 r., sygn. akt III KO 63/16). Oczywistym jest, że wyjaśnienia skazanego nie spełniają żadnego z powyższych warunków. Z ich istoty wynika, iż były znane skazanemu jako uczestnikowi zdarzeń od początku, a ponadto nie wskazywały na brak udziału skazanego w przestępstwie, a jedynie na cudzy współudział. J. K. nie zaprzeczał wszak, że brał udział w pobiciu M. G., które doprowadziło do jego śmierci.

Okoliczności zaprezentowane we wniosku skazany powinien był przedstawić w trakcie postępowania i miał na to czas. To, że celowo zrezygnował z obciążania kolegi, było jego wolnym wyborem. Również w toku postępowania, w szczególności na jego początkowym etapie, był czas na podjęcie ewentualnej współpracy z organami prowadzącymi postępowanie, która mogłaby, w wyznaczonych przepisami warunkach, skutkować wymierzeniem skazanemu łagodniejszej kary. Domaganie się zastosowania art. 60 § 3 k.k. już po zapadnięciu prawomocnego wyroku wskazuje na niezrozumienie przez wnioskodawcę jego aktualnej sytuacji prawnej. Kara za przypisany mu czyn już została orzeczona, obecnie toczy się postępowanie wykonawcze. Obowiązuje też domniemanie prawidłowości ustaleń faktycznych przyjętych w prawomocnym wyroku, kończącym postępowanie. To, że w przekonaniu skazanego orzeczenia wydane w postępowaniu objętym wnioskiem są niesprawiedliwe, gdyż przypisano mu czyn, który popełnił w nieco odmiennych okolicznościach, bo wespół z drugą osobą, nie stanowi przesłanki wznowienia postępowania. Postępowanie wszczęte wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania, nie ma bowiem charakteru postępowania odwoławczego, a zatem nie jest rolą sądu

wznowieniowego prowadzenie kontroli instancyjnej orzeczenia objętego wnioskiem (por. postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt III KO 39/18).

Ponieważ zawarta we wniosku i jego uzupełnieniu argumentacja, ze względu na niespełnienie przesłanek z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., nie może doprowadzić do wznowienia postępowania, niecelowe było wzywanie skazanego do uzupełnienia braku formalnego w postaci sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie przez adwokata lub radcę prawnego.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., odmówiono więc przyjęcia powyższego wniosku do rozpoznania.